

פעם שני'. וצריך להבין, דהא אם לא נפלה מידו והי' אוכלה לא הי' צריך לברך עוד הפעם על הפרוסה השני', וא"כ ע"כ צ"ל שברכתו היא גם על הפרוסה השני' דהא אסור ליהנות בלא ברכה, וא"כ כי נפלה ראשונה נמי הא כבר בירך על השני'. וצ"ל דאע"ג שהוא אינו מברך אלא על מה שתופס בידו מ"מ כל מה שאוכל אח"כ כל זמן שלא הסיח דעתו מצטרף להאכילה הראשונה, וע"י זה הצירוף הוא דהו"ל ברכתו גם על השאר, אבל כשנפלה מידו שאין כאן צירוף להפרוסה הראשונה שלא אכלה אין כאן ברכה על השאר ועל כן צריך לברך פעם שני'.

והנה מה דמצינו דין היסח הדעת לא מצינו אלא בענין הצירוף שע"י היסח הדעת ליכא צירוף, אבל על מה שבירך לא מצינו אלא דין הפסק בין הברכה להאכילה או המצוה, אבל דין היסח הדעת לא מצינו. והנה מה דהתם פסקינן כהירושלמי (או"ח סי' ר"ו ס"ו) והכא קי"ל (בסי' קמ"ג) דעל כל מה שמגולה לפניו אינו צריך לברך פעם שני', אע"ג שהקריאה הראשונה בטלה, הוא משום דהכא כל מה שמגולה לפניו כהפרוסה שתופס בידו דמי, וא"כ בזה לא מצינו דין היסח הדעת. מאי אמרת מ"מ תיהוי כהפסק, א"כ גם בלא היסח הדעת תיהוי כהפסק, ועל כרחך דל"ש בזה הפסק במה שקראו שלא כהוגן.

שוב מצאתי בסי' קמ במשנה ברורה ס"ק ז שהביא מהאחרונים דמשום היסח הדעת לא יהא צריך לברך. ובשער הציון סק"ח כתב שם מהא"ר דהא דבסי' קלז ס"ד קי"ל שאם קרא ב' פסוקים ובירך ברכה אחרונה צריך לברך משום היסח הדעת, היינו משום דברכה אחרונה הוי היסח הדעת גדול.

אלא דק"ל בהתוס' ברכות דף יא: (ד"ה שכבר) דאפילו לא למד אחר התפילה אי"צ לברך אח"כ על למודו ברה"ת, וכן פסק בשו"ע סי' מז ס"ט דאפילו לא למד כלל אחר ברה"ת הויא ברכה, והטעם משום דתורה דעתו עלי' כל היום. וצ"ע דהא אי"ז טעם אלא למה לא הוי היסח הדעת אבל לא אמאי לא הוי הפסק, ולפי דברי אדרבה היסח הדעת ל"ש כלל קודם שלמד, דהא על הלמוד הראשון ודאי הא בירך עלי'.

והרב הבחור מר גדלי' אייזמאן נ"י חקר, איך הי' הדין אם את הפסוק הראשון והפסוק האחרון שבהם יש חילוק בין יום ליום קרא כהוגן, ורק הפסוקים האמצעים ששויים בכל יום קרא הקורא בפרשה אחרת שלא בסדר היום. וחקירתו היא, אם התקנה על אלה הפסוקים היתה סתם שיקרא אלה הפסוקים יהיו באיזה מקום שהוא, או שהתקנה היתה שיקרא הפסוקים מזו הפרשה.

ונראה דזה תליא בהדין דבעינן שיקרא רק מס"ת כשרה, אם הוא דתקנת הקריאה לא היתה קריאה בע"פ אלא קריאת פרשה זו מהתורה, ולפי"ז נראה שצ"ל כהצד השני שבחקירתנו לעיל דגם אלה הפסוקים לא נתקנו אלא מזו הפרשה. אבל י"ל ג"כ דעיקר תקנת קריאה איננה אלא קריאת אלה הפסוקים, והא דבעינן ס"ת כשרה הוא דין מיוחד שאין קריאה אלא מס"ת כשרה, וכשם ששמעתי משם הגר"ח ז"ל דכשם שיש דין סתם דברים שבכתב א"א רשאי לאומרם בע"פ, ה"נ יש דין שני בקרה"ת דדברים שבכתב א"א רשאי לאומרם בע"פ. וכמובן